

Avtal angående BUS-samverkan i Haninge kommun **2004 - 2005.**

Mellan Haninge kommun och Beställarkontor Vård, SLL har följande förlängning av avtal angående lokal BUS-samverkan träffats.

Bakgrund och syfte

Kommunerna i Stockholms län och Stockholms läns landsting har antagit en gemensam policy för att samordna insatserna kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från både kommun och landsting. Policyn med riktlinjer är ett politiskt antaget dokument. Syftet med policydokumentet är att samarbete, samverkan och ansvar utvecklas och regleras för att resurser på bästa sätt ska tas tillvara och för att förhindra att barn och ungdomar med särskilda behov kommer i kläm och faller mellan stolarna.

Dokumentet är avsett att användas i samarbete mellan huvudmännen både på lokal och central nivå och det ska bidra till att klargöra ansvarsgränser och underlätta samarbete för barns och ungdomars bästa. I policyn föreslås att lokala samverkans forum inrättas.

Syftet med de lokala BUS-grupperna är att samordna och effektivt utnyttja de samlade resurserna på lokal nivå. När det gäller samverkan i individärenden så är parterna överens om att använda BUS-dokumentets riktlinje 3 ” Samordning av råd, stöd, omsorg, vård och behandling för barn och ungdomar med funktionshinder – en samordnad plan – ”Barnets/Ungdomens plan” och en samordnande handläggare.

Som metod för samarbete i individärenden gällande barn och ungdomar i behov av särskilt stöd, när flera verksamheter från och kommun och/eller landsting är eller är på väg att kopplas in kring ett barn eller kring en familj, har vi valt att ta fram en **Barn och ungdomsplan i Haninge**. Syftet med barn och ungdomsplanen är kartläggning och övergripande planering av mål, insatser och ansvarsfördelning.

Planen kan göras för barn mellan 0 och 18 år. Vårdnadshavaren som kan begära en barnplan, måste alltid lämna medgivande till och delta i barnplansarbetet. Utan vårdnadshavarens medverkan kan inte en barn och ungdomsplan upprättas.

Kommunen och landstinget har ansvar och skyldighet att medverka i planen. En samordnande handläggare, en ”lots” utses. Samordning av resurser och samarbete mellan ansvariga verksamheter är en förutsättning för att enskilda barn, ungdomar och deras föräldrar ska få det stöd de behöver.

Genom att använda metoden **Barn och ungdomsplan i Haninge** är förhoppningen att barn och ungdomar i behov av särskilt stöd och deras familjer, får ett bättre bemötande och att deras möjligheter till god hälsa och förbättrade livsvillkor ökar.

Parterna är överens om att:

- organisera arbetet kring barn och ungdomar med särskilda behov i Haninge i enlighet med BUS-policyn,
- arbetet ska utgå från FN:s barnkonvention,
- arbetet ska präglas av ömsesidig respekt för uppdrag och kompetens,
- de förebyggande insatserna är viktiga,
- använda metoden barn och ungdomsplan
- förlänga avtalet tom 2005-12-31.

Kommunens interna forum

I kommunens interna forum består av BUS-gruppens representanter från socialförvaltningen, kultur-och fritidsförvaltningen samt barn och utbildningsförvaltningen.

Kommunens interna forum är ett forum för samordning av de kommunala resurserna.

Landstingets interna forum

Landstingets interna forum består av representanter från BUS-gruppen från barn och ungdomspsykiatri, Handikapp och habilitering, barnläkarmottagningen och barnhälsovården. Vid behov kan specialistläkare i allmänmedicin, representanter från mödrahälsovården och förlossningsvården delta.

Landstingets interna forum är ett forum för samordning av landstingets resurser.

Gemensamt forum (Haninge BUS-grupp)

BUS-gruppen uppdrag är att samordna och effektivt utnyttja de samlade resurserna lokalt i Haninge.

Parterna är vidare överens om att:

- den lokala BUS-gruppen består av representanter från respektive interna forum.
- gruppen har arbetat fram lokalt anpassade riktlinjer utifrån BUS-policyns riktlinjer inom följande områden:
 - Barn och ungdomsplan, bilaga 1
 - Utredning inför mottagande i särskolan, bilaga 2
 - Samverkansplan mellan resursavdelningar i förskolan och Handikapp och habilitering, bilaga 3
 - Friskus, bilaga 4
- gruppen ska arbeta fram följande riktlinjer:
 - Start i förskola och skola för barn med funktionshinder,
 - Samverkan tillsyn över 12 år
 - Samverkan förskola/skola och IFO
 - Samverkan BUF/SOF och BUP/BLM
 - Samverkan i basteam efter att programarbetet på övergripande nivå är klart
 - Övergripande beslutsforum i individärenden
- riktlinjerna förankras i det vardagliga arbetet och revideras vid behov
- tyngdpunkten i arbetet är det gemensamma BUS-arbetet kommun/landsting.
- arbetet bedrivs processinriktat.

- En gång per år anordna en seminariedag för verksamheterna för gemensamt informationsutbyte
- de personer som ingår i BUS-gruppen har mandat att fatta beslut i de ärenden som berörs.

Uppföljning

Parterna är överens om att gemensamt följa upp detta avtal och att hösten 2004 utvärdera och vid behov revidera avtalet.

Giltighetstid

2004 01 01 – 2005 12 31

Kontaktpersoner för avtalet

För kommunen: Karin Eklöf, socialförvaltningen
Birgitta Elmdahl, barn och utbildningsförvaltningen

För landstinget Gertrud Wahlund, Beställaravdelning Söder

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna har varsitt.

Haninge den

Stockholm den

För Haninge kommun

För Beställaravdelning Söder

Madeleine Sjöstrand
Kommundirektör

Aina Daléus
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Barn och ungdomsplan

Syfte med barnplaner är att genom tidiga och samordnade insatser tillgodose barnets/ungdomens och familjens behov av stöd. Barnplanen är till för de familjer som har kontakt med flera verksamheter (myndigheter) inom t.ex. en kommun men även med olika myndigheter som kommun och landsting.

Målet med planerna är att det skall förenkla för familjen. När föräldrar och personal från olika verksamheter träffas samtidigt kan det bidra till en bättre helhetsförståelse för barnets/familjens situation och förbättrat samarbete mellan verksamheterna. Föräldrar/vårdnadshavare har en avgörande roll på barnplansmötena. Enligt den så kallade personuppgiftslagen (PUL) har du alltid rätt att ta del av barnplanen.

För att de som arbetar med barn och ungdomsplanen skall kunna arbeta på bästa sätt måste uppgifter kunna lämnas till en annan myndighet. För uppgifter inom Socialförvaltningen, Barn och utbildningsförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen samt olika verksamheter som Habiliteringscenter Haninge för barn och ungdom, Barnläkarmottagningen i Handen, Barnavårdcentralerna i Haninge, Haninge barn och ungdomspsykiatrisk öppenvårdsmottagning finns bestämmelser om sekretess som gör att uppgifterna inte utan vidare kan lämnas till en annan myndighet. Som vårdnadshavare kan du lämna ett så kallad medgivande, ett tillstånd, till att myndigheter får lämna uppgifter till annan myndighet.

Medgivande

Jag/vi ger mitt/vårt tillstånd för verksamheterna:

1.	2.	3.
4.	5.	6.

att ta del av information som rör frågan om.....hos myndigheterna:

1.	2.	3.
4.	5.	6.

Medgivandet gäller ett år från och med denna dag. Om det skall förnyas fordras ett nytt medgivande. Du har rätt att när som helst upphäva ditt medgivande.

Haninge, den.....

Namn-teckning, vårdnadshavare.....

Namn-teckning, barn (15 år eller däröver).....

Barnets/ungdomens

namn.....Personnummer.....

Adress.....
.....

Tele-
fon.....
.....

Vårdnadsha-
re.....

Närvarande vid planering-
en.....

Lots för familjen..... Tel.....

Beskrivning av barnets/ungdomens situation

Kort, sammanfattande helhets-
bild.....

.....
.....
.....
.....
.....

Skola/förskola

Vad fungerar.....
.....
.....

Vad fungerar inte.....
.....
.....

Fritid (verksamheter som parklek, fritidsgård, föreningsliv, plats i tillsyn över 12 år
eller annan fritidsaktivitet)

Vad fungerar.....
.....
.....

Vad fungerar inte.....

.....

Familjen

Vad fungerar.....

Vad fungerar inte.....

Hälsa

Beskrivning.....

Övrigt

Områden som behöver arbetas vidare med

Behovsområde

1.....

Mål.....

Insatser.....

Ansvarig.....

Tidplan.....

Vad skall ha uppnåtts till nästa planering.....

Uppföljning, när, vem är ansvarig.....

Behovsområde 2.....

Mål.....

Insatser.....

Ansvarig.....

Tidplan.....

Vad skall ha uppnåtts till nästa planering.....

Uppföljning, när, vem är ansvarig.....

Behovsområde 3.....

Mål.....

Insatser.....

Ansvarig.....

Tidplan.....

Vad skall ha uppnåtts till nästa planering.....

Uppföljning, när, vem är ansvarig.....

Övriga insat-

ser.....

Bilaga 2 Överenskommelse - utredning inför skolstart

Följande praxis används som överenskommelse angående utredning inför skolstart i särskolan mellan Habiliteringscenter och Resursgruppen i Haninge kommun:

- Under höstterminen i förskoleklass stämmer chef för hc och chef för resursgruppen av vilka elever som troligtvis har rätt att mottagas i särskolan.
- I de fall som hc redan gjort en utredning som kan anses aktuell så lämnas denna i samråd med förälder över till resursgruppen och ligger som ett av underlagen till mottagandet.
- I de fall hc anser sig ändå ha behov av en ny utredning för sitt fortsatta arbete så kan resursgruppen i samråd med förälder få tillgång till utredningen när den avslutats.
- Alla övriga utredningar, förutom de som kommer från andra instanser i landstinget, inför mottagande i särskolan görs av resursgruppen.
- Skolpsykologerna i resursgruppen har rätt att konsultera avidentifierade ärenden med habiliteringscenters psykologer i syfte att upprätthålla samsyn på kriteriet för utvecklingsstörning

Oenighet råder mellan habiliteringen och kommunen angående var en utredning ska göras när det gäller att ta ställning till om en elev behöver träningsskola eller grundsärskola, eftersom detta kräver speciell kompetens hos den personal som gör utredningen. Denna kompetens finns inom landstinget. Frågan är överlämnad till BUS- sekretariatet centralt att lösa.

Bilaga 3 Samverkansplan mellan resursavdelningar i Haninge kommun och Habiliteringscenter Haninge (HC Haninge)

Syftet med samverkan är att vi ska arbeta mot gemensamma mål och med gemensamma metoder för varje enskilt barn. D.v.s. föräldrar, förskola och personal från HC Haninge, enas om barnets behov av behandling, träning och hur dessa insatser ska genomföras och av vem eller vilka. En samverkan mellan resursavdelningarna och HC Haninge kan endast gälla barn som är registrerade på HC Haninge och om föräldrarna samtycker. Biträdande rektor kallar till möten mellan resursavdelningen, HC Haninge och föräldrarna. Övriga mer informella möte initieras och sammankallas av berörda personer.

Förskolans ansvarsområde.

Resursavdelningen är en vanlig förskoleverksamhet, men i anpassad form för att ge det särskilda stöd som barn med funktionshinder behöver för sin utveckling. Kompetens inom området ska finnas. Förskolan ansvarar för pedagogik och omsorg, samt att det finns personal som medverkar i vardagsträning, vilken man gemensamt med föräldrar, personal från förskolan och från HC Haninge kommit överens om ska genomföras.

HC Haninges ansvarsområde.

HC Haninge ansvarar för behandlingen, ger instruktion och stöd runt det individuella barnet genom ett konsultativt förhållningssätt, till den personal som medverkar i vardagsträningen. HC ansvarar också för att ge ett föräldrastöd. Specialpedagogen från HC Haninge har som huvuduppgift att vara ett föräldrastöd, men för att åtgärderna i hemmet och på förskolan ska överensstämma för barnet, behöver HC's specialpedagog arbeta tillsammans med förskolan.

Mötesordning:

- Ett första möte mellan förskolan, föräldrar och HC Haninge efter invänjningen. En första gemensam plan formuleras.
- Därefter ett möte per år och barn eller oftare om behov finns. Behoven behöver inte bara vara att formulera en ny plan, det kan också handla om att stämma av om mål eller metoder fungerar.
- Biträdande rektor kallar i samråd med resurssamordnaren till ett möte inför skolplacering. Om det finns rätt till ett mottagande i särskolan så inbjuds resurschef.

Följande punkter bör belysas under möte mellan hc, förskola och föräldrar.

- Det individuella barnets behov och styrkor.
- Kommunikation och socialt samspel
- Sinnesfunktionerna
- Motoriken; både fin och grovmotorik
- Vilka områden är viktigast att arbeta runt
- Mål och åtgärder
- Ansvariga för respektive insatser.
- Förskolan ansvarar för dokumentationen som delges hc och föräldrar

ÖVERENSKOMMELSE OM BARN OCH UNGDOMSPLAN, RIKTLINJER TILL PERSONAL 2003 12 09.

1. Bakgrund. En av utgångspunkterna för arbetet med att ta fram en Barn och ungdomsplan för Haninge är det så kallade BUS-dokumentet (BUS= barn och ungdomar med särskilda behov), ett övergripande policydokument som Kommunförbundet Stockholms län och Stockholms läns landsting beslöt skulle gälla mellan november 2001 och december 2003. I inledningen i BUS-dokumentet beskrivs skälet till varför det skapades:

”det är sedan länge känt att kommunerna och landstinget –och de olika verksamheterna inom dessa –har haft svårt att samordna sina insatser på ett sådant sätt att de effektivt kommit barnen och deras vårdnadshavare till godo”

Dokumentet fokuserar på barn med särskilda behov som har insatser från flera huvudmän. Det slår fast vissa övergripande principer för samarbete, samverkan och ansvar och ger också vissa konkreta riktlinjer för de områden där det är mest angeläget för barnen och deras vårdnadshavare att samordning sker.

Policydokumentet följdes upp på lokal nivå med ett avtal om BUS-samverkan i Haninge där Haninge kommun och Sydöstra sjukvårdsområdet kom överens om att arbeta med:

”att samarbete, samverkan och ansvar utvecklas och regleras för att resurser på bästa sätt tas till vara och för att förhindra att barn och ungdomar med särskilda behov kommer i kläm och faller mellan stolarna”

En lokal BUS-grupp som består av representanter från de kommunala förvaltningarna och från olika delar av landstingets verksamheter bildades.

Ett av uppdragen i det lokala BUS-arbetet är att ta fram en Barn och ungdomsplan som skall vara en del av samarbetet mellan kommun och landsting. Att upprätta en Barn och ungdomsplan är en metod för att samarbeta med och kring familjerna. Det kan finnas osäkerhet kring vem som gör vad, var ansvarsgränserna går och hur lagtexter är formulerade. Familjerna har ofta sammansatta behov och behöver insatser från flera håll.

Goda traditioner av samverkan finns mellan och inom verksamheterna och målet är att barn och ungdomsplanerna skall utveckla det som redan pågår och bidra till utveckling av samarbetet med familjerna och mellan kommun och landsting.

2. Varför upprätta Barn och ungdomsplaner?

- 2.1 Det viktigaste är att ge föräldrar en överblick över vem som gör vad och när. Barn och ungdomsplanen ersätter inte ordinarie planering och eventuella andra planer inom verksamheterna som till exempel åtgärdsprogram inom skolan utan den är till för att ge en förbättrat helhetsbild.
- 2.2 Alla verksamheter hör samma saker samtidigt vilket underlättar för familjen.
- 2.3 Det är lättare att förebygga att familjen hamnar i kris genom att göra en långsiktig planering och motivera familjen att söka hjälp i de fall det behövs.
- 2.4 Verksamheterna kan tillsammans med familjen välja vilka insatser som är viktigast.
- 2.5 Om flera verksamheter samarbetar kring inriktning av insatser får det större genomslagskraft om alla arbetar i samma riktning.

3. När skall en barn och ungdomsplan upprättas? Plan upprättas när flera verksamheter är eller är på väg att kopplas in kring ett barn eller kring en familj, där det finns oklarheter kring verksamheternas uppdrag och där en helhetsbild behövs. Aktuell åldersgrupp är barn och ungdom i åldrarna 0-18 år. Föräldrars närvaro i planen skall alltid eftersträvas. Barn i skolåldern kan i samförstånd med föräldrar tillfrågas om de vill vara med. Deltar barnet på mötet skall formerna anpassas därefter. Om barnet inte deltar ska barnets intressen ändå tas tillvara på annat sätt. Lämpligt är om någon förutom föräldrarna, som känner barnet väl ser till att barnets synpunkter tas tillvara.

4. Vem skall ta initiativ till att planen görs? Handläggare från alla berörda verksamheter inom kommun och landsting kan i samtycke med familjen ta initiativ till att upprätta planen. Föräldrar och barn/ungdom kan också ta initiativ till att planen upprättas. Deltagare i planen bör begränsas till en person från varje verksamhet. Den som tar initiativ till att planen upprättas skall informera om sekretessproblematiken och skaffa ett muntlig eller skriftligt medgivande innan man kontaktar verksamheter som skall delta i planeringen. När barnplan upprättas skall ett skriftligt medgivande undertecknas.

5. Samverkan i barn och ungdomsplansarbetet. I BUS-dokumentet formuleras det så här

” vårdnadshavare till barn med funktionshinder har rätt till en samordnande handläggare som har till uppgift att aktivt hjälpa till med samordning av samhällets insatser”, vidare att ”kommunen som med sina olika verksamheter har en bred ingång för barn i alla åldrar har ett övergripande ansvar för att samordnande handläggare utses.”

Det skall upprättas ett *Nätverk för barn och ungdomsplan* kring arbetet med Barn och ungdomsplan i Haninge. Nätverket skall bestå av en person från varje involverad verksamhet. BUS-gruppen är ansvarig för att alla verksamheterna representeras i Nätverket för barn och ungdom. Nätverket skall vara kunskapsbärande och kunskapsförmedlande. Personerna som deltar i arbetet skall ha:

- 5.1 Goda kunskaper om de andra organisationernas arbetsätt, funktion och framför allt vad familjer kan få hjälp med i olika verksamheter
- 5.2 Goda kunskaper om hur man kontakter den verksamheten
- 5.3 Goda kunskaper om pågående aktiviteter riktat mot målgrupper som innefattas i barnplansarbetet

6. Lotsfunktionen. När en Barn och ungdomsplan upprättas skall en namngiven person fungera som samordnare/lots enligt nedan angivna punkter. Det bör vara klart när planen upprättas vem som skall vara lots och det är viktigt att det inte blir samma personer från samma verksamheter hela tiden. Uppdraget måste fördelas mellan och inom verksamheter. Föräldrarnas önskemål om person skall beaktas. Lotsen skall ha som ansvar att:

- 6.1 Samla in och beakta den information som behövs för att göra en barn och ungdomsplan. Om verksamheter inte är representerade med en person när barnplan upprättas skall lotsen ansvara för att ta fram information
- 6.2 Hålla i planeringen inför och under mötet, samt se till att sekreterare utses.
- 6.3 Vara den person som familjen kan vända sig till med frågor.

6.4 Ansvara för att uppföljning görs av planen

- 7. Dokumentation och uppföljning.** Barn och ungdomsplanen skall dokumenteras skriftligt och alla som deltar skall ha en kopia. Den skall följas upp minst en gång om året. Lotsen ska efter första uppföljning fylla i en utvärderingsblankett och skicka in till BUS-gruppen.
- 8. Verksamheter i Haninge som ingår i Barn och ungdomsplansarbetet och som kan vara aktuella deltagare i en Barn och ungdomsplan är:**

Från Haninge kommun:

Barn och utbildningsförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen och Socialförvaltningen

Från Stockholms läns landsting:

Habiliteringscenter Haninge för barn och ungdom, Haninge barn och ungdomspsykiatriska öppenvårdsmottagning, Barnläkarmottagningen i Handen, Barnavårdcentralerna i Haninge.

Vid behov kan representanter från annan verksamhet också bjudas in eller kontaktas. Lotsens ansvar är att så god kunskap om helheten som möjligt är tillgänglig när planen upprättas.

9. BUS-gruppen i Haninge består av:

Birgitta Elmdahl, resursgruppen, Barn och utbildningsförvaltningen, Haninge kommun
Karin Eklöv, familjesektionen, Socialförvaltningen, Haninge kommun
Berit Jardenmark, Handikappomsorgen, Socialförvaltningen, Haninge kommun
Ann Britt Öhrstig, avdelning för barn och ungdomsverksamhet, Kultur och fritidsförvaltningen, Haninge kommun
Berit Gredell, Haninge barn och ungdomspsykiatriska öppenvårdsmottagning, SLL
Karin Melen, Habiliteringscenter Haninge för barn och ungdom, SLL
Britt Thörn, Södra länets produktionsområde, SLL
Ingrid Rasmusson, Barnläkarmottagningen, SLL

10. Nätverket för barn och ungdomsplan i Haninge består av:

Barbro Roman, resursgruppen, Barn och utbildningsförvaltningen, Haninge kommun
Sandra Rosquist, familjesektionen, Socialförvaltningen, Haninge kommun
Anne Törsleff, handikappomsorgen, Socialförvaltningen, Haninge kommun
Jacqueline Manriquez, avdelning för barn och ungdomsverksamhet, Kultur och fritidsförvaltningen, Haninge kommun
Margareta Chwilczynska, Haninge barn och ungdomspsykiatriska öppenvårdsmottagning, SLL
Annhelen Hederos, Habiliteringscenter Haninge för barn och ungdom, SLL

Bilaga 4 FRISKUS – modellen (Fritid i Social och Kulturell Samverkan)

Kultur- och fritidsnämnden har antagit FRISKUS-modellen, som används i flera av Skånes kommuner, som arbetsmetod i verksamhetsplanen 2003.

En FRISKUS-arbetsgrupp med representanter från Kultur & Fritid, Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen, Handikapp & Rehabilitering och handikapporganisationer är etablerad och har regelbundna träffar.

Syftet är att genom lokalt samarbete, öka möjligheterna för personer med funktionshinder att delta i kultur- och fritidsaktiviteter i föreningslivet, studieförbundens och kommunens verksamhet.

Arbetet har hittills bestått av inventering av befintlig verksamhet och behov, idéforum, samarbetsdiskussioner, vad varje aktör kan bidra med osv.

Exempel på samverkan mellan de olika aktörerna är en simskola/plask och lekgrupp som startat i Torvalla simhall. Genom information och handledning av sjukgymnast till simlärare i simhallen är gruppen slussad från Rehabiliteringscenters gruppverksamhet till ordinarie simskoleverksamhet.

En prova-på kampanj genomförs under våren 2004 där barn och ungdomar får möjlighet att prova på olika fritidsaktiviteter. Kampanjen planeras och genomförs i samverkan mellan de olika förvaltningarna, Handikapp & Rehabilitering och det lokala föreningslivet.

BUS-gruppen är styrgrupp för FRISKUS-arbetet.